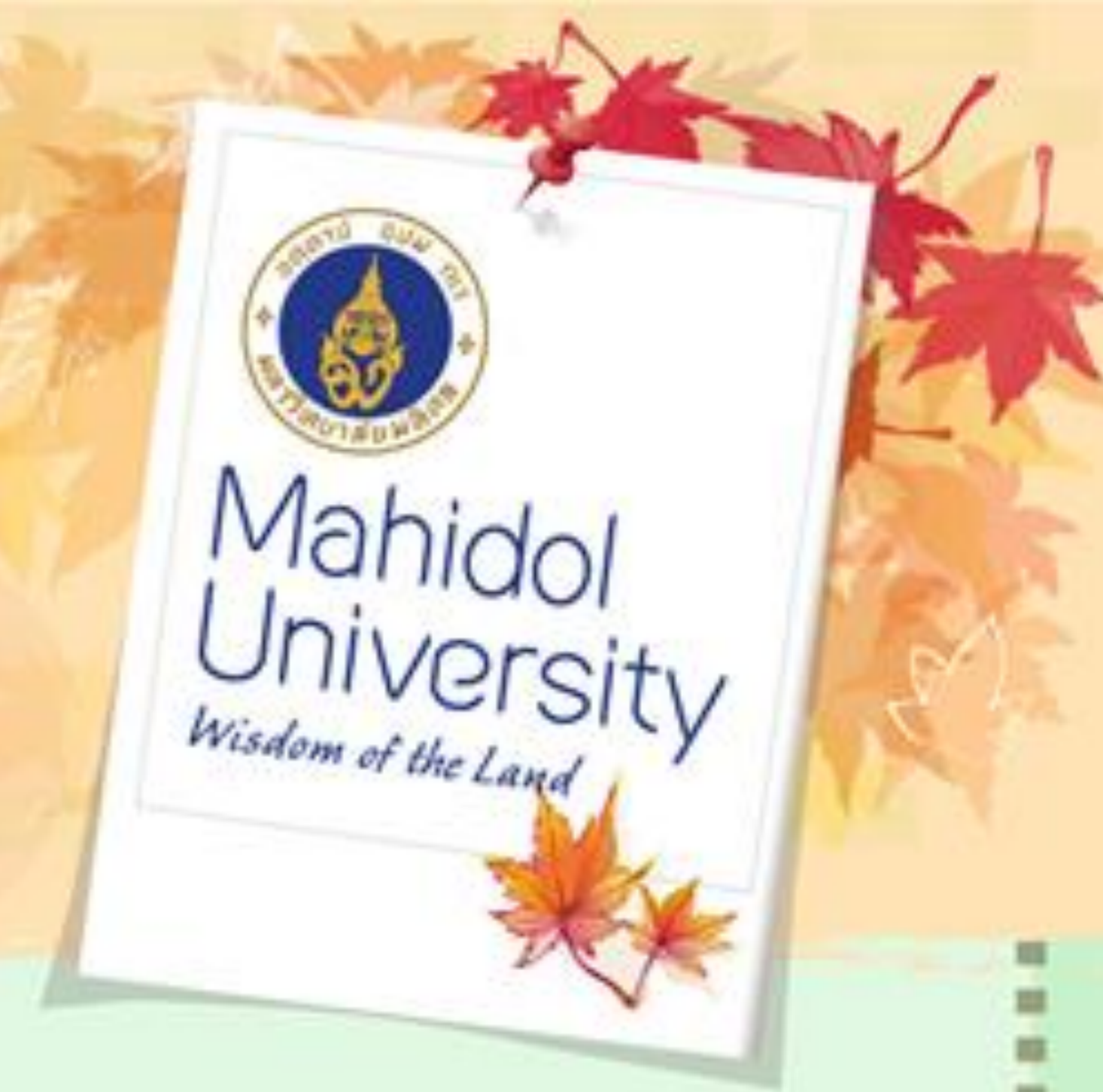

ผลของการใช้แนวปฏิบัติในการดักจับความเสี่ยงของ ภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง ต่อการตรวจพบและผลการรักษา ภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงในผู้ป่วยประสาทศัลยศาสตร์

นางรุณา ชูกิจ และคณะ งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ฯ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความรุนแรงของอาการทางระบบประสาทของผู้ป่วย ณ เวลาที่ตรวจพบและผลการรักษาภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง ก่อนและหลังใช้แนวปฏิบัติในการดักจับความเสี่ยงของภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง

บทนำ

ภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงเป็นภาวะแทรกซ้อนสำคัญในผู้ป่วยที่มีพยาธิสภาพในสมอง เพราะเป็นสาเหตุใหญ่ที่ทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิต เนื่องมาจากพยาธิสภาพที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นของปริมาตรภายในกะโหลกศีรษะ ทำให้เกิดความดันในกะโหลกศีรษะสูงขึ้น หากไม่ได้รับการแก้ไขก็จะเกิดการเคลื่อนของสมอง (brain herniation) ทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตในที่สุด ดังนั้นการวินิจฉัยภาวะนี้ได้ตั้งแต่ระยะแรกของโรคย่อมทำให้การรักษาผู้ป่วยได้ผลดี ในทางตรงกันข้ามถ้าให้การวินิจฉัยได้ช้าจะทำให้การรักษาล่าช้าออกไป ผู้ป่วยจะฟื้นตัวไม่ดีหรือเสียชีวิตได้

วัตถุประสงค์

เพื่อทราบความรุนแรงของอาการทางระบบประสาทของผู้ป่วย ณ เวลาที่พบอาการของภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงเปรียบเทียบก่อนและหลังใช้แนวปฏิบัติเพื่อดักจับความเสี่ยงของภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง

รูปแบบการศึกษา

Retrospective Cohort Study

วิธีดำเนินการ

เก็บข้อมูลจากเวชระเบียนของผู้ป่วยโรคระบบประสาทสมองก่อนและหลังผ่าตัดที่มีภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 200 ราย แบ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการรักษาภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงก่อนใช้แนวปฏิบัติในการดักจับความเสี่ยงของภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงจำนวน 100 ราย และกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงหลังใช้แนวปฏิบัติในการดักจับความเสี่ยงของภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงจำนวน 100 ราย

ผลการศึกษา

พบว่าความรุนแรงของอาการทางระบบประสาทของผู้ป่วย ณ เวลาที่ตรวจพบภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงและผลการรักษาภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงก่อนและหลังใช้แนวปฏิบัติในการดักจับความเสี่ยงของภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($P > 0.05$) อย่างไรก็ตามพบว่าผลการศึกษาในกลุ่มที่ใช้แนวปฏิบัติมีแนวโน้มความรุนแรงทางระบบประสาทลดลง

Variables	Group	Mean	N	Mann-Whitney U Test
ความรุนแรงของอาการทางระบบประสาท ณ เวลาที่พบอาการของภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง	ก่อนใช้ MEWS	9.28	100	0.148
	หลังใช้ MEWS	9.99	100	
ความรุนแรงของอาการทางระบบประสาท ณ วันจำหน่ายภายหลังจากได้รับการรักษาภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูง	ก่อนใช้ MEWS	12.75	87	0.539
	หลังใช้ MEWS	12.70	87	

ผลจากการปฏิบัติงาน

ตัวชี้วัด (KPI)	เป้าหมาย (Target)	ผลลัพธ์ก่อนดำเนินการ	ผลลัพธ์ที่ปฏิบัติได้		
			2556	2557	2558
1. อัตราความถูกต้องของการตรวจพบภาวะ IICP จากการใช้ MEWS เมื่อเทียบกับ CT Scan (%)	80%	68.5	70.55	68.5	67.12
2. อัตราผู้ป่วยที่มี GCS มากกว่าหรือเท่ากับ GCS ขณะพบ MEWS of IICP หลังได้รับการรักษาภาวะ IICP (improve)	≥50%	48.80	56.52	55.17	65.31
3. อัตราการตาย	≤8%	19.50	9.57	5.75	8.16

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาเปรียบเทียบกับการใช้แนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานจริงพบว่ามีความแตกต่างกัน เพราะประชากรในการศึกษามีการคัดเลือกเฉพาะผู้ป่วยที่มีคะแนน GCS > 8 ในขณะที่การปฏิบัติงานจริงเป็นผู้ป่วยทุกคน ซึ่งพบว่าแนวปฏิบัติสามารถช่วยลดผลลัพธ์ของการรักษาภาวะความดันในกะโหลกศีรษะสูงดีขึ้นได้ตามเป้าหมาย

สรุปและข้อเสนอแนะ

ถึงแม้ว่าการศึกษาในครั้งนี้จะไม่พบความแตกต่างกันในผู้ป่วยกลุ่มก่อนและหลังใช้แนวปฏิบัติ แต่แนวปฏิบัติยังคงมีประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติการพยาบาล โดยเฉพาะบุคลากรที่ประสบการณ์ยังน้อยและไม่ได้ทำการดูแลผู้ป่วยระบบประสาทสมองโดยตรง สามารถนำมาเป็นแนวทางในการดูแลผู้ป่วยได้

